

Р.М. Набок, Національний банк України

ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ НЕДОХІДНИМИ АКТИВАМИ БАНКУ

Управління активами банку – один з підходів, який дозволяє банку балансувати між такими показниками як “ліквідність-дохідність”. Перш за все слід зазначити, що управління активами банку або певною їх частиною не може здійснюватися окремо від управління пасивами, оскільки банк є інтегральною системою, що вимагає комплексності в своїй оцінці.

Для здійснення аналізу недохідних активів з позиції вирішення дилеми “ліквідність-дохідність” пропонуємо використати коефіцієнт співвідношення недохідних та дохідних активів.

З метою уніфікації підходу до побудови комплексного аналізу банківської діяльності аналіз активів слід проводити з уніфікованої позиції, а саме – за їх складовими (дохідні та недохідні). Такий підхід дасть можливість, по-перше, визначити місце аналізу недохідних активів у системі комплексного аналізу банківської діяльності, по-друге, враховувати всі фактори впливу і тенденції, що спостерігаються в банку і, як наслідок, розробляти ефективні прогнози майбутнього розвитку кредитної установи.

Аналіз недохідних активів є важливим елементом загального аналізу кредитної установи, оскільки без їх вивчення керівництво банку не зможе враховувати всі чинники, що впливають на результат діяльності як окремих відділень, так і банку в цілому. Саме тому необхідно підвищувати оперативність і дієвість аналізу недохідних активів банку. Це дасть змогу підвищити ефективність банківської діяльності. Аналіз недохідних активів сприяє виявленню резервів підвищення ефективності функціонування банку на базі використання досвіду та досягнень науки і практики.

Методика проведення аналізу недохідних активів включає в себе сукупність способів, правил і заходів, які в комплексі мають сприяти досягненню максимального ефекту від банківської діяльності, враховуючи вимоги до стійкості та прибутковості фінансової установи.

Для того, щоб реалізувати методику аналізу недохідних активів, ми використали метод порівняння, метод групування даних, метод використання абсолютних і відносних показників, балансовий метод, графічний метод, метод табличного відображення аналітичних даних.

Серед основних перспектив розвитку аналізу поряд із розвитком інформаційних технологій та технічних засобів слід відзначити його

еволюційність, тобто здійснення аналітичних процедур за допомогою автоматизованого робочого місця аналітичного працівника. Таким чином можна побудувати алгоритм організації аналізу недохідних активів банку.

Недостатня кількість недохідних активів призводить до великих експлуатаційних витрат, а отже, до підвищення собівартості банківських послуг. Надлишок їх сигналізує про наявність баласту, який обтяжує установу, стримує її розвиток, відволікаючи з обігу значні кошти. Отже, для забезпечення рентабельної діяльності банку необхідно дотримуватися певної пропорції між ними. Для того, щоб вийти на необхідний середній рівень недохідних активів у наступний період (у разі проведення аналізу окремою банківською установою), аналітики банку використовують метод екстраполяції власних накопичених даних за попередні періоди. Результатом діяльності банку є прибуток (збиток), а оскільки дохідні активи безпосередньо впливають на нього, то вони містять у собі ті фактори, які чинять вплив і на них. Недохідні активи, в свою чергу, акумулюють вплив “недохідних” факторів на результуючий показник, врахування яких дає змогу всебічно оцінити банківські активи, зокрема і діяльність банку в цілому.

Набок, Р.М. Підходи до управління недохідними активами банку [Текст] / Р.М. Набок // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей X Всеукраїнської науково-практичної конференції (22-23 листопада 2007 р.) : у 2-х т. – Суми : УАБС НБУ, 2007. - Т. 1 .- С. 22-24.